

သုတေသနအဆိုပြုလွှာ ကနဦးစိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၏ ဒုတိယအကြိမ်အစည်းအဝေး
အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြောကြားခဲ့သည့်

ရန်ကုန်မြို့

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၈)ရက်

- ယခုသုတေသနအဆိုပြုလွှာ ကနဦးစိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ကို (၂၀၁၈) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၄)ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပြီး ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များ၊ အငြိမ်းစားပညာရှင်ကြီးများ၊ သုတေသနနယ်ပယ်တွင် အတွေ့အကြုံများစွာရှိသော ပညာရှင်ကြီးများ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါကြောင်း၊
- သုတေသနပြုလုပ်ခြင်းအား မိမိတို့နိုင်ငံတွင် တစ်ပြည်လုံးအတိုင်းအတာအနေဖြင့် ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာနတင်မကပါဘူး၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ ကုသရေးဦးစီးဌာန၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ဦးစီးဌာနမှူးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်မှာရှိသော ဆရာဝန်များအားလုံးလည်း သုတေသနပြုလုပ်သော အလေ့အကျင့်ယဉ်ကျေးမှုထွန်းကားလာကာ ပညာရပ်နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ယခုထက်ပိုမိုများစွာ တိုးတက်စေမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- သုတေသနပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စဉ်တစ်ခု၊ အခြေအနေတစ်ရပ်၊ လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ဘက်ပေါင်းစုံမှ လေ့လာသုံးသပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ထိုသို့ဆန်းသစ်တီထွင်တွေးခေါ်ခြင်းနှင့် ဖောက်ထွက်တွေးခေါ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့လုပ်ငန်းအသီးသီးတွင် တိုးတက်အောင်မြင်မှုများ ရရှိလာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ယခုသုတေသနရန်ပုံငွေကို အသုံးပြု၍ ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန တစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘဲ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း အသီးသီးမှ မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းနယ်ပယ်အသီးသီးတွင် လက်တွေ့အသုံးပြုသုတေသနများ ပြုလုပ်စေလိုပါကြောင်း၊
- အထူးသဖြင့် ကျန်းမာရေးမှူးများ၊ သားဖွားဆရာမများ၊ ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်များ စသည့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှလည်း ပြုလုပ်စေလိုပါကြောင်း၊
- နိုင်ငံတော်အစိုးရသစ်လက်ထက်တွင် ဝန်ကြီးဌာနမှ သုတေသနရန်ပုံငွေအတွက် (၂၀၁၇-၂၀၁၈) ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် သန်း (၁၀၀၀)ကျပ်၊ (၂၀၁၈-၂၀၁၉) (၆ လ) ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် သန်း (၅၀၀)ကျပ်၊ (၂၀၁၈-၂၀၁၉) ယခုဘဏ္ဍာနှစ်တွင် သန်း (၁၅၀၀)ကျပ်

လျာထားအကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပြီးလာမည့် (၂၀၁၉-၂၀၂၀)ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် သန်း (၃၀၀၀) ကျပ်အထိ ထားရှိဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- ပေးထားသောရန်ပုံငွေများအနက်မှ capacity building for ERC/IRB များအတွက် လည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ERC/IRB တွေရဲ့ terms of reference များသည် အားလုံးတူညီ ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ proposal အားလုံးသည် DMR နှင့် UPH တို့ ERC/ IRB များထံ သို့သာ အားလုံးလာရောက်တင်ပြစရာမလိုဘဲ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် တွေမှာ အကုန်လုပ်လို့ရပါကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်လာနိုင်ရန်အတွက် ERC/IRB capacity building workshop တွေကို တစ်ခုပြီးတစ်ခုလုပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊
- Capacity building workshop များထိရောက်စွာဆောင်ရွက်၍ ဆေးနှင့်ဆေးနှီးနွယ် တက္ကသိုလ်များတွင် သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ မြောက်များစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မှသာလျှင် တက္ကသိုလ်များ၏ပုံရိပ်က သိသာစွာ မြင့်မားလာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာမှ ဧည့်သည်များ/ပါမောက္ခတွေ လာရောက်လေ့လာသည့်အခါတွင်လည်း အဦးဆုံးအနေဖြင့် တက္ကသိုလ် များရှိ သုတေသနဆောင်ရွက်နိုင်မှုများကို ဦးစွာမေးမြန်းလေ့ရှိပါကြောင်း၊
- သုတေသနဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်ကော်မတီများကို အရည်အသွေးမြင့်တင်ရေးနှင့် သုတေသန ကျင့်ဝတ်ကော်မတီများ ယခုထက်ပိုမိုများပြားစွာ ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး၊ အထူးသဖြင့် တိုင်း ဒေသကြီး/ပြည်နယ်များနှင့် ဆေးနှင့်ဆေးနှီးနွယ်တက္ကသိုလ်များတွင် အဆိုပါကျင့်ဝတ် ကော်မတီများတွင် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- Public health ethics တွင်ပိုအရေးပါသည့် ဗဟိုအဆင့်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ဦးစီးဌာနမှူးအဆင့်မှာ ပိုက်ဆံသန်း (၁၀၀၀) ကျပ်ရရင် ဘယ်ကိုပေးမလဲ၊ MCH သို့မဟုတ် HIV ကို စီမံချက်အား ခွဲဝေပေးမည်နှင့်ပတ်သက်၍ public health ethics principal များပေါ်မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ERC/IRB ကော်မတီကိုဖွဲ့တဲ့အခါ member များကို တစ်ချို့ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရကျွမ်းကျင်မှုအပေါ် မူတည်ပြီး ထည့်တာရှိသလို၊ ယေဘုယျအားဖြင့် ဘာသာရပ်ပေါ်မူတည်ပြီး ထည့်စေချင် ပါကြောင်း၊
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ရရှိလာသော ဘဏ္ဍာငွေများကိုပါ အကြမ်းအားဖြင့် ခွဲဝေချထားရာတွင် ပြည်နယ်များ အများအားဖြင့် သုတေသနမလုပ်နိုင်

သေးတဲ့အတွက် နည်းနည်းလျော့ပြီး တိုင်းဒေသကြီးများကိုပိုများရင် အဆိုပါတိုင်းဒေသ ကြီးအား ပိုက်ဆံပိုပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊

- ယခုကဲ့သို့ သုတေသန ရန်ပုံငွေများစွာချထားခြင်းသည် ဝန်ကြီးဌာန၏ သမိုင်းတွင် ပထမဦးဆုံးအနေဖြင့် ချထားခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ယခုဖွဲ့စည်းထားသော သုတေသနအဆိုပြုလွှာကနဦး စိစစ်ရွေးချယ်ရေး ကော်မတီအနေ ဖြင့်လည်း အဆိုပြုလွှာများ စိစစ်ရွေးချယ်ရာတွင် ပြုလုပ်မည့် သုတေသနရည်ရွယ်ချက်၊ အသုံးဝင်ပုံ၊ ပြုလုပ်မည့်နည်းလမ်း၊ ကုန်ကျစရိတ်တို့ကို ဦးစားပေးစဉ်းစားရွေးချယ်ရ မည်ဖြစ်ပြီး ကနဦးရွေးချယ်ခြင်းခံရသည့် သုတေသနအဆိုပြုလွှာများသည်လည်း သက်ဆိုင်ရာသုတေသနကျင့်ဝတ်ကော်မတီများ၏ အတည်ပြုချက်ရရှိမှသာ သုတေသန လုပ်ငန်းများ စတင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် National Research Council ရှိမှသာလျှင် ဆေးသု တေသနဦးစီးဌာန၊ ပညာရေးဌာန၊ စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနနှင့်အခြားဝန်ကြီးဌာန များကို terms of reference နဲ့ဘယ်လိုမျိုးက member ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပြောစေချင် ပါကြောင်း၊ အခြေခံသုတေသနလုပ်ငန်းများသည် ဘဏ္ဍာငွေသုံးစွဲမှု အလွန်များပြား၍ ယခုသုတေသနရန်ပုံငွေအား မသုံးစွဲစေလိုပါကြောင်း၊
- သုတေသနလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများအနေဖြင့် လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူးများ၊ သားဖွားဆရာမများ စသည့်အခြေခံကျန်းမာရေးပညာရှင်များကို သုတေသနအဆိုပြု လွှာများ လျှောက်ထားစေလိုပါကြောင်း၊ Survey research တွေကိုလည်း mobile tablet phone များ အသုံးပြုနိုင်ပြီဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ယခုသုတေသနအဆိုပြုလွှာကနဦး စိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၏ သုတေသနဆိုင်ရာ အဆိုပြု လွှာများ တင်ပြပေးရန် ကြေညာချက် (call for proposal) ကိုလည်း ဦးစီးဌာနအသီးသီး တွင်နှင့် နှီးနွယ်အသင်းအဖွဲ့များသို့ တရားဝင်ဆက်လက်အကြောင်းကြားရန်နှင့် အားလုံးမှ သိရှိစေရေး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- သုတေသနအဆိုပြုလွှာကနဦး စိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့သည် သုတေသနအရည်အသွေးကို များစွာမြှင့်တင်နိုင်ပါကြောင်း။